

Bruxelles, 28 mai 2021
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2018/0152/A (COD)**

**5950/1/21
REV 1 ADD 1**

**VISA 25
FRONT 40
MIGR 25
IXIM 37
SIRIS 13
COMIX 70
CODEC 154
PARLNAT 119**

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

Subiect: Poziția Consiliului în primă lectură în vederea adoptării unui
REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (CE) nr. 810/2009,
(UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1860, (UE)
2018/1861, (UE) 2019/817 și (UE) 2019/1896 ale Parlamentului European
și ale Consiliului și de abrogare a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI
ale Consiliului, în scopul reformării Sistemului de informații privind vizele

- Expunere de motive a Consiliului
- Adoptată de Consiliu la 27 mai 2021

I. INTRODUCERE

1. În urma unei evaluări aprofundate a VIS, Comisia a prezentat, la 16 mai 2018, o propunere legislativă de modificare a Regulamentului VIS¹ (denumită în continuare „Regulamentul de modificare a VIS”).
2. În cadrul reuniunii sale din 19 decembrie 2018, Comitetul Reprezentanților Permanenți a adoptat un mandat pentru începerea negocierilor cu Parlamentul European².
3. Comitetul Economic și Social European și-a adoptat avizul la 19 septembrie 2018³.
4. Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor și-a dat avizul la 12 decembrie 2018⁴.
5. La solicitarea Parlamentului European, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și-a dat avizul la 30 august 2018⁵.
6. La 13 martie 2019, Parlamentul European și-a adoptat poziția în primă lectură⁶.
7. În octombrie 2019, Consiliul și Parlamentul European au început negocieri în vederea ajungerii la un acord în etapa poziției în primă lectură a Consiliului („acord timpuriu în a doua lectură”).
8. Pe parcursul negocierilor, a devenit clar faptul că din propunerea Comisiei lipsesc anumite dispoziții – așa-numitele „modificări subsecvente VIS”. Acestea sunt modificările care urmează să fie aduse actelor juridice privind sistemele de informații și bazele de date ale UE ca urmare a interogărilor automate lansate de VIS în aceste alte sisteme. Comisia a propus modificări subsecvente similare în legătură cu ETIAS⁷.

¹ Documentul 8853/18.

² Documentul 15726/18.

³ CESE 2018/03954, JO C 440, 6.12.2018, p. 154-157.

⁴ Rezumatul Avizului Autorității Europene pentru Protecția Datelor referitor la propunerea unui nou regulament referitor la Sistemul de informații privind vizele, JO C 50, 8.2.2019, p. 4-8.

⁵ Avizul FRA – 2/2018. <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/revised-visa-information-system-and-its-fundamental-rights-implications>

⁶ T8-0174/2019, 7401/19.

⁷ A se vedea COM (2019) 3 final și COM (2019) 4 final.

9. Dată fiind geometria variabilă în ceea ce privește participarea statelor membre la politicile UE privind spațiul de libertate, securitate și justiție, nu a fost posibil din punct de vedere juridic să se includă în Regulamentul de modificare a VIS (care face obiectul prezentei expuneri de motive a Consiliului) decât un singur set de modificări subsecvente referitoare la modificarea instrumentelor juridice din domeniului acquis-ului Schengen aferent frontierelor externe, fiind necesar ca alte dispoziții care nu fac parte din acquis-ul respectiv să fie incluse într-un instrument juridic separat.
10. La 17 iunie 2020, Comitetul Reprezentanților Permanenți a modificat mandatul Consiliului pentru a include „modificările subsecvente VIS”⁸. Întrucât își adoptase deja poziția în primă lectură, echipa de negociere a Parlamentului European a precizat că își va defini poziția cu privire la acest nou set de dispoziții în cursul negocierilor interinstituționale.
11. După șase triloguri politice și numeroase triloguri tehnice, negocierile au fost încheiate cu succes la 8 decembrie 2020, Parlamentul European și Consiliul ajungând la un compromis în ceea ce privește textul a două regulamente:
- Regulamentul de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (CE) nr. 810/2009, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1860, (UE) 2018/1861, (UE) 2019/817 și (UE) 2019/1896 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI ale Consiliului, în scopul reformării Sistemului de informații privind vizele (Regulamentul de modificare a VIS, care face obiectul prezentei expuneri de motive a Consiliului) și
 - Regulamentul de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 603/2013, 2016/794, 2018/1862, 2019/816 și 2019/818 în ceea ce privește stabilirea condițiilor de acces la alte sisteme de informații ale UE în scopuri legate de VIS.
12. La 22 ianuarie 2021, Comitetul Reprezentanților Permanenți a efectuat o analiză a textului final de compromis în vederea ajungerii la un acord.

⁸ Documentul 8787/20.

13. La 27 ianuarie 2021, Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne a Parlamentului European (Comisia LIBE) a confirmat acordul politic și, la 1 februarie, președintele LIBE a trimis președintelui Comitetului Reprezentanților Permanenți o scrisoare în care a confirmat că, în cazul în care Consiliul aprobă cele două regulamente în primă lectură, după revizuirea textului de către experții juriști-lingviști, Parlamentul va aproba poziția Consiliului în a doua sa lectură.
14. La 3 februarie 2021, Comitetul Reprezentanților Permanenți a confirmat acordul politic cu privire la textul de compromis al regulamentelor.
15. Danemarca nu participă la adoptarea Regulamentului de modificare a VIS, acesta nu este obligatoriu pentru respectivul stat membru și nu i se aplică. Deoarece acest regulament constituie o dezvoltare a acquis-ului Schengen, Danemarca va decide, în termen de șase luni de la data la care Consiliul decide cu privire la acest regulament, dacă îl va pune în aplicare în legislația sa națională.
16. Irlanda nu participă la adoptarea Regulamentului de modificare a VIS, acesta nu este obligatoriu pentru respectivul stat membru și nu i se aplică, deoarece constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen, la care Irlanda nu participă.
17. În ceea ce privește Islanda, Norvegia, Elveția și Liechtensteinul, Regulamentul de modificare a VIS constituie o dezvoltare a dispozițiilor acquis-ului Schengen.
18. În ceea ce privește Ciprul, Bulgaria, România și Croația, dispozițiile Regulamentului de modificare a VIS constituie dispoziții întemeiate pe acquis-ul Schengen sau care se raportează în alt mod la acesta, în sensul actelor de aderare respective.

II. OBIECTIV

19. VIS – instituit prin Decizia 2004/512/CE a Consiliului (Decizia VIS) și prin Regulamentul (CE) nr. 767/2008 – reprezintă sistemul de informații al UE prevăzut pentru a simplifica procedura de acordare a vizelor de scurtă ședere (vize Schengen) și pentru a ajuta autoritățile competente în domeniul vizelor, al frontierelor, al azilului și al migrației să verifice resortisanții țărilor terțe care au nevoie de viză pentru a călători în spațiul Schengen. VIS face legătura între consulatele statelor membre din întreaga lume și toate punctele de trecere a frontierelor lor externe.
20. Regulamentul de modificare a VIS are drept scop dezvoltarea în continuare a VIS pentru a se răspunde mai bine noilor provocări din cadrul politicilor în materie de vize, frontiere și securitate. Regulamentul vizează în special simplificarea procedurii de solicitare a vizelor, consolidarea verificărilor privind antecedentele, care sunt efectuate înainte de luarea unei decizii privind o viză de scurtă ședere sau de lungă ședere ori un permis de ședere, precum și a controalelor de identitate efectuate la punctele de trecere a frontierelor externe și pe teritoriul statelor membre și consolidarea securității interne a spațiului Schengen prin facilitarea schimbului de informații între statele membre privind resortisanții țărilor terțe care dețin vize de lungă ședere și permise de ședere.

III. ANALIZA POZIȚIEI ÎN PRIMĂ LECTURĂ A CONSILIULUI

A. Aspecte generale

21. Parlamentul European și Consiliul au desfășurat negocieri în vederea ajungerii la un acord pe baza unei poziții în primă lectură a Consiliului, pe care Parlamentul ar putea să o aprobe ca atare în a doua sa lectură. Textul poziției în primă lectură a Consiliului referitoare la Regulamentul de modificare a VIS reflectă pe deplin compromisul la care au ajuns cei doi colegiutori, cu sprijinul Comisiei Europene.

B. Aspecte-cheie

Consolidarea normelor legate de VIS

22. Conform poziției în primă lectură a Consiliului, Decizia 2004/512/CE a Consiliului de instituire a Sistemului de informații privind Vizele (SIV) și Decizia 2008/633/JAI a Consiliului privind accesul la VIS în scopul asigurării respectării legii se abrogă.
23. Astfel, se consolidează toate normele privind instituirea și utilizarea VIS.

Domeniul de aplicare al VIS

24. Poziția în primă lectură a Consiliului susține propunerea Comisiei de a include în sistemul VIS revizuit, pe lângă vizele de scurtă ședere, vizele de lungă ședere și permisele de ședere, care, deși sunt reglementate în principal prin norme de drept intern, permit libera circulație în spațiul Schengen.
25. Această extindere a domeniului de aplicare al VIS va permite autorităților statelor membre, altele decât autoritatea emitentă, să verifice respectivul document și persoana care îl deține la frontieră sau pe teritoriul statelor membre. Ca atare, aceasta va elimina o lacună importantă în materie de informații din perspectiva frontierelor și a securității și va permite sistemului să răspundă mai bine evoluțiilor în materie de securitate și provocărilor legate de migrație, optimizând gestionarea frontierelor externe ale UE.

Verificarea antecedentelor

26. Poziția în primă lectură a Consiliului se bazează pe ideea din propunerea Comisiei de a li se permite autorităților competente în domeniul vizelor să efectueze verificări automate în alte baze de date prin intermediul cadrului de interoperabilitate. Poziția în primă lectură a Consiliului dezvoltă însă această idee, stabilind norme și proceduri distincte pentru interogarea bazelor de date sensibile și, respectiv, nesensibile.

27. În temeiul normelor actuale, consulatele au doar obligația de a efectua verificări în Sistemul de informații Schengen (SIS) cu privire la călătorii care au obligația de a deține viză, pentru a stabili dacă solicitantul unei vize de scurtă ședere face obiectul unei interdicții de intrare. Conform poziției în primă lectură a Consiliului, toate cererile înregistrate în VIS – indiferent dacă sunt pentru vize de scurtă ședere, pentru vize de lungă ședere sau pentru permise de ședere – vor fi verificate automat în toate celelalte sisteme de informații ale UE în materie de securitate și migrație. Prin această verificare încrucișată obligatorie vor fi detectați solicitanții care utilizează identități multiple și vor fi identificate persoanele care prezintă riscuri legate de securitate sau de nerespectarea normelor în materie de migrație, după caz.
28. În plus față de bazele de date aferente frontierelor și SIS, printre bazele de date interogate de VIS se numără ECRIS-TCN și baza de date TDAWN a Interpolului (cu condiția să nu se divulge nicio informație autorului semnalării Interpolului), fiind lansate inclusiv interogări în SIS cu privire la semnalările privind returnarea, care nu au fost inițial incluse în poziția în primă lectură a Parlamentului European, însă care au fost în cele din urmă acceptate de către Parlament. În ceea ce privește ECRIS-TCN, poziția în primă lectură a Consiliului limitează interogările la condamnări pentru infracțiuni grave și terorism. Aceasta stabilește, de asemenea, o limită temporală pentru condamnările care vor fi luate în considerare: condamnări din ultimii 25 de ani în cazul infracțiunilor de terorism, respectiv 15 ani în cazul condamnărilor pentru infracțiuni grave. Ideea care stă la baza limitelor temporale (solicitate de Parlamentul European ca un compromis pentru acceptarea interogării ECRIS-TCN) este de a avea un „coridor temporal” egal pentru răspunsurile pozitive din VIS aferente condamnărilor din cazierele judiciare naționale, a căror durată nu este armonizată la nivelul UE.
29. În ceea ce privește autoritățile însărcinate cu verificarea răspunsurilor pozitive sensibile, în locul „punctului unic de contact” susținut inițial de Parlamentul European, poziția în primă lectură a Consiliului introduce conceptul de „autorități desemnate pentru VIS”. În „desemnarea” (spre deosebire de conceptul de „înființare”) acestei autorități, statele membre păstrează o anumită marjă de apreciere: acestea pot desemna mai multe autorități, inclusiv birourile SIRENE, cu condiția ca acestea să obțină suficiente resurse suplimentare pentru a îndeplini noile sarcini.
30. Poziția în primă lectură a Consiliului include norme speciale pentru răspunsurile pozitive din lista de supraveghere din ETIAS, care, dat fiind caracterul lor sensibil, vor fi verificate de unitățile naționale ale ETIAS.

Modificări subsecvente

31. Astfel cum s-a explicat la punctele 8-10 de mai sus, pe parcursul negocierilor a devenit clar faptul că din propunerea Comisiei lipsesc anumite dispoziții. Pentru ca interogările automate efectuate de VIS să fie pe deplin operaționale, va trebui să se aducă modificări actelor juridice privind sistemele de informații și bazele de date ale UE pe care VIS le interoghează, implicând prelucrarea automată a datelor cu caracter personal. De asemenea, a fost necesar să se țină cont de noul cadru juridic în materie de interoperabilitate, care a evoluat de la prezentarea propunerii privind VIS în mai 2018. Comisia a propus modificări subsecvente similare în legătură cu ETIAS⁹.
32. Poziția în primă lectură a Consiliul elimină această lacună și include modificări tehnice la următoarele două seturi de acte juridice:
- a) regulamentele privind „frontierele Schengen”: VIS¹⁰, EES¹¹, ETIAS¹², Regulamentul privind utilizarea SIS pentru returnare¹³, Regulamentul privind utilizarea SIS în domeniul frontierelor¹⁴ și Regulamentul privind interoperabilitatea în domeniul frontierelor¹⁵, precum și

⁹ A se vedea COM (2019) 3 final și COM (2019) 4 final.

¹⁰ Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS), JO L 218, 13.8.2008, p. 60-81.

¹¹ Regulamentul (UE) 2017/2226 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 noiembrie 2017 de instituire a Sistemului de intrare/ieșire (EES) pentru înregistrarea datelor de intrare și de ieșire și a datelor referitoare la refuzul intrării ale resortisanților țărilor terțe care trec frontierele externe ale statelor membre, de stabilire a condițiilor de acces la EES în scopul aplicării legii și de modificare a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen și a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008 și (UE) nr. 1077/2011, JO L 327, 9.12.2017, p. 20-82.

¹² Regulamentul (UE) 2018/1240 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 septembrie 2018 de instituire a Sistemului european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1077/2011, (UE) nr. 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 și (UE) 2017/2226, JO L 236, 19.9.2018, p. 1-71.

¹³ Regulamentul (UE) 2018/1860 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind utilizarea Sistemului de informații Schengen pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, JO L 312, 7.12.2018, p. 1-13.

¹⁴ Regulamentul (UE) 2018/1861 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul verificărilor la frontieră, de modificare a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen și de modificare și abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1987/2006, JO L 312, 7.12.2018, p. 14-55.

¹⁵ Regulamentul (UE) 2019/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul frontierelor și al vizelor și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1726 și (UE) 2018/1861 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI ale Consiliului, JO L 135, 22.5.2019, p. 27-84.

- b) „texte non-Schengen și de cooperare polițienească în spațiul Schengen”: Eurodac¹⁶, Regulamentul privind Europolul¹⁷, Regulamentul privind utilizarea SIS în domeniul cooperării polițienești¹⁸, ECRIS-TCN¹⁹ și Regulamentul privind interoperabilitatea în domeniul cooperării polițienești²⁰.

Data fiind geometria variabilă în ceea ce privește participarea statelor membre la politicile UE privind spațiul de libertate, securitate și justiție, al doilea set de modificări subsecvente este inclus într-un instrument juridic separat, care ar urma totuși să funcționeze fără sincope alături de Regulamentul VIS, pentru a permite funcționarea și utilizarea sistemului în mod cuprinzător.

Date biometrice

33. În ceea ce privește chestiunea datelor biometrice, poziția în primă lectură a Consiliului reflectă rezultatul negocierilor intense cu Parlamentul European. Compromisul la care s-a ajuns păstrează elementele esențiale ale propunerii Comisiei, adăugând totodată anumite garanții sugerate de Parlamentul European:

¹⁶ Regulamentul (UE) nr. 603/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea amprentelor digitale în scopul aplicării eficiente a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid și privind cererile autorităților de aplicare a legii din statele membre și a Europol de comparare a datelor Eurodac în scopul asigurării respectării aplicării legii și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1077/2011 de instituire a Agenției europene pentru gestionarea operațională a sistemelor informatice la scară largă, în spațiul de libertate, securitate și justiție, JO L 180, 29.6.2013, p. 1-30.

¹⁷ Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și de înlocuire și de abrogare a Deciziilor 2009/371/JAI, 2009/934/JAI, 2009/935/JAI, 2009/936/JAI și 2009/968/JAI ale Consiliului, JO L 135, 24.5.2016, p. 53-114.

¹⁸ Regulamentul (UE) 2018/1862 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul cooperării polițienești și al cooperării judiciare în materie penală, de modificare și de abrogare a Deciziei 2007/533/JAI a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1986/2006 al Parlamentului European și al Consiliului și a Deciziei 2010/261/UE a Comisiei, JO L 312, 7.12.2018, p. 56-106.

¹⁹ Regulamentul (UE) 2019/816 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 de stabilire a unui sistem centralizat pentru determinarea statelor membre care dețin informații privind condamnările resortisanților țărilor terțe și ale apatrizilor (ECRIS-TCN), destinat să completeze sistemul european de informații cu privire la cazierile judiciare, și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1726, JO L 135, 22.5.2019, p. 1-26.

²⁰ Regulamentul (UE) 2019/818 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul cooperării polițienești și judiciare, al azilului și al migrației și de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1862 și (UE) 2019/816, JO L 135, 22.5.2019, p. 85-135.

- vârsta minimă de prelevare a amprentelor digitale în cadrul procedurii de acordare a vizelor de scurtă ședere este redusă de la 12 ani la șase ani; în mod similar, nu se stochează în VIS amprente digitale ale copiilor cu vârsta sub șase ani în scopul vizelor de lungă ședere și al permiselor de ședere; prelevarea amprentelor digitale ale copiilor este supusă unor garanții mai stricte și unei limitări a scopurilor în care pot fi utilizate astfel de date la situațiile în care acest lucru este în interesul superior al copilului, în special prin limitarea perioadei de stocare a datelor;
- vârsta de 75 de ani este fixată ca limită superioară de vârstă pentru prelevarea amprentelor digitale în cazul vizelor de scurtă ședere, având în vedere deteriorarea calității amprentelor digitale la persoanele în vârstă;
- prelevarea imaginii faciale în timp real va deveni norma de bază în procedura de acordare a vizelor (inclusiv pentru copiii cu vârsta sub șase ani, pentru a contribui la combaterea traficului de copii). Statele membre pot solicita, în plus, o fotografie pe suport de hârtie pentru fiecare cerere. Copia scanată a fotografiei pe suport de hârtie va fi inclusă în VIS doar în cazuri excepționale în care nu se impune prelevarea unei imagini faciale în timp real (șefi de stat sau de guvern, familii regale etc.), însă nu va fi utilizată pentru compararea datelor biometrice. Un marcaj în sistem va indica dacă imaginea facială a fost prelevată în timp real la depunerea cererii; în cazuri excepționale, imaginea facială va fi extrasă de pe cipul documentului de călătorie electronic cu citire optică (eMRTD);
- datele biometrice sunt copiate în cazul cererilor de viză depuse în termen de 59 de luni de la cererea de viză anterioară, conform practicii curente;
- datele biometrice ale copiilor pot fi verificate pe teritoriul statelor membre;
- accesul la datele biometrice ale copiilor în scopul asigurării respectării legii va fi permis de la vârsta de 14 ani, în loc de 18 ani, cum a susținut inițial Parlamentul European. Accesul la datele copiilor cu vârsta sub 14 ani va fi întotdeauna posibil în scopul protejării lor atunci când sunt victime;
- datele biometrice ale copiilor cu vârsta sub 12 ani vor fi șterse la ieșirea din spațiul Schengen și la expirarea vizei (a fost adăugată o notificare automată lansată de EES către VIS pentru a permite ștergerea datelor);
- autoritățile competente în domeniul azilului vor avea acces la amprente digitale ale copiilor fără acte de identitate.

34. Poziția în primă lectură a Consiliului abordează, de asemenea, drepturile de acces ale autorităților de frontieră și ale autorităților competente să efectueze verificări în teritoriu, accesul autorităților competente în domeniul azilului la datele din VIS atât pentru vize de scurtă ședere și de lungă ședere, cât și pentru permise de ședere, precum și articolele privind identificarea. În ceea ce privește efectuarea de căutări pe baza imaginii faciale, principiul general este că acest tip de căutare este reglementat în același mod pentru vizele de scurtă ședere și de lungă ședere și pentru permisele de ședere. În poziția sa, Consiliul a acceptat, de asemenea, principiul efectuării de căutări pe baza imaginii faciale în scopul identificării (drept căutare secundară, nu drept criteriu unic de căutare), precum și utilizarea imaginii faciale în contextul azilului (în aceleași condiții).
35. Poziția în primă lectură a Consiliului limitează drepturile de acces la VIS la ceea ce este strict necesar. Spre exemplu, accesul la date despre copii în scopul asigurării respectării legii și accesul la date privind titularii permiselor de ședere înregistrate în VIS pentru o perioadă de cel puțin zece ani fără întrerupere este limitat.

Indicatori de risc specifici

36. Pe lângă căutările automate în alte baze de date, procesul de prelucrare a cererilor de viză va beneficia de indicatori de risc specifici. Poziția în primă lectură a Consiliului împărtășește punctul de vedere al Parlamentului European, conform căruia acești indicatori – care evidențiază riscurile în materie de securitate ori de imigrație ilegală sau riscurile epidemice ridicate – ar trebui să fie aplicați ca un algoritm care permite crearea de profiluri.
37. Indicatorii vor conține norme de analiză a datelor, precum și valori specifice furnizate de statele membre și statistici generate de alte baze de date relevante în materie de gestionare și securitate a frontierelor. Acest lucru ar urma să îmbunătățească evaluările riscurilor și să permită aplicarea metodei de analiză a datelor. Indicatorii de risc nu ar conține date cu caracter personal și s-ar baza pe statistici și informații furnizate de statele membre cu privire la amenințări, la rate anormale de refuz al intrării sau de depășire a perioadei permise de ședere în cazul anumitor categorii de resortisanți ai țărilor terțe, precum și cu privire la riscurile pentru sănătatea publică.
38. Poziția în primă lectură a Consiliului prevede mutarea dispozițiilor privind indicatorii de risc specifici din Codul de vize în Regulamentul VIS și sugerează o structură de guvernare pe deplin aliniată la structura aferentă regulilor de verificare ale ETIAS.

Accesul la datele din VIS în scopul asigurării respectării legii

39. Poziția în primă lectură a Consiliului abrogă Decizia 2008/633/JAI a Consiliului privind accesul la datele din VIS în scopul asigurării respectării legii și reglementează această chestiune în Regulamentul VIS.
40. Un obiectiv secundar al regulamentului este acela de a permite autorităților naționale de aplicare a legii și Europolului să aibă acces la datele din VIS, în condiții stricte, în scopul asigurării respectării legii. Conform poziției în primă lectură a Consiliului, autoritățile desemnate și Europolul vor avea un acces mai structurat la VIS, inclusiv la vizele de lungă ședere și la permisele de ședere, în scopul prevenirii, depistării sau investigării unor infracțiuni de terorism sau a altor infracțiuni grave, în anumite condiții și în conformitate cu normele UE privind protecția datelor și cu alte garanții prevăzute în cadrul VIS.
41. În concordanță cu noua generație de sisteme de informații ale UE, poziția în primă lectură a Consiliului nu condiționează accesul la VIS de căutările prealabile în sistemul automat de identificare a amprentelor digitale prevăzut în Decizia 2008/615/JAI (Decizia Prüm), astfel cum se prevedea în poziția în primă lectură a Parlamentului European.

Contribuția la politica de returnare a UE

42. Conform poziției în primă lectură a Consiliului, VIS va contribui la eficientizarea politicii de returnare a UE: vor fi incluse în VIS copii ale documentului de călătorie al solicitantului, o măsură care va facilita identificarea și readmisia persoanelor care fac obiectul unei proceduri de returnare și care nu poartă asupra lor documente de călătorie. În plus, Frontexul și, în special, echipele de returnare din cadrul Frontexului vor avea acces la VIS.

Operatorii de transport

43. Conform poziției în primă lectură a Consiliului, operatorii de transport vor avea acces (limitat) la datele din VIS (răspuns de tip „ok/not ok”) prin intermediul portalului pentru operatorii de transport, astfel cum se întâmplă deja în cazul ETIAS și al EES.

Comunicarea datelor din VIS către țări terțe sau organizații internaționale

44. Conform **poziției în** primă lectură a Consiliului, datele din VIS nu pot fi transferate sau puse la dispoziția țărilor terțe ori a organizațiilor internaționale, însă pot exista derogări, în condiții foarte stricte, în scopul returnării, al relocării sau al asigurării respectării legii.

Drepturi fundamentale

45. Poziția în primă lectură a Consiliului dezvoltă articolul referitor la principiile generale în vederea consolidării protecției drepturilor fundamentale atunci când se prelucrează date cu caracter personal în cadrul VIS, în special în ceea ce privește interzicerea discriminării solicitanților. De asemenea, aceasta introduce interesul superior al copilului ca principiu de bază în ceea ce privește toate procedurile prevăzute în regulament.
46. Poziția în primă lectură a Consiliului armonizează dispozițiile privind protecția datelor din Regulamentul VIS cu standardele prevăzute în RGPD²¹. Aceasta integrează abordarea care constă în asigurarea protecției datelor începând cu momentul conceperii. Îmbunătățirile aduse oferă garanțiile și mecanismele necesare pentru a proteja în mod eficace confidențialitatea și drepturile fundamentale ale călătorilor, în special atunci când este vorba despre viața lor privată și datele lor cu caracter personal.

Îmbunătățirea altor componente tehnice ale VIS

47. Poziția în primă lectură a Consiliului prevede integrarea VISMail în VIS și îmbunătățirea funcționalității acestui mecanism. De asemenea, aceasta atribuie Agenției eu-LISA sarcina de a stoca datele din VIS în registrul central de raportare și statistici instituit în temeiul Regulamentului privind interoperabilitatea, centralizează procedura de consultare și integrează în VIS lista documentelor de călătorie recunoscute.
48. Poziția în primă lectură a Consiliului consolidează normele privind calitatea datelor și autorizează eu-LISA să elaboreze și să mențină mecanisme și proceduri de control al calității datelor.
49. Funcționarea VIS este îmbunătățită pentru a contribui la asigurarea disponibilității neîntrerupte a sistemului.

²¹ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), JO L 119, 4.5.2016, p. 1-88.

Arhitectura VIS

50. Deși Comisia a propus modificarea Deciziei 2004/512/CE a Consiliului de instituire a VIS, poziția în primă lectură a Consiliului reflectă abordarea promovată de Parlamentul European, și anume abrogarea deciziei respective și integrarea conținutului acesteia și a anumitor elemente din deciziile de punere în aplicare ale Comisiei în Regulamentul VIS.
51. Conform poziției în primă lectură a Consiliului, arhitectura VIS se bazează pe un sistem centralizat. Serviciul centralizat este duplicat în două sedii diferite, unul principal și unul care găzduiește sistemul central de rezervă al VIS.
52. Poziția în prima lectură a Consiliului modernizează arhitectura VIS pentru a se lua în considerare noul cadru în materie de interoperabilitate. Aceasta este compusă din sistemul central al VIS, interfețele uniforme naționale, serviciul web, portalul pentru operatorii de transport și infrastructura de comunicații a VIS. Aceste componente partajează și reutilizează cât mai mult posibil din punct de vedere tehnic componentele de hardware și software ale sistemului central al EES, ale interfețelor uniforme naționale ale EES, ale portalului ETIAS pentru operatorii de transport, ale serviciul web al EES și ale infrastructurii de comunicații a EES. Infrastructura de comunicații sprijină disponibilitatea neîntreruptă a VIS și contribuie la asigurarea acesteia. Agenția eu-LISA este responsabilă pentru gestionarea tehnică și operațională a VIS și a componentelor acestuia.

Măsuri de monitorizare, de evaluare și de raportare

53. Poziția în primă lectură a Consiliului introduce un sistem complet de monitorizare și raportare:
- (a) eu-LISA va prezenta, o dată la doi ani, un raport privind *funcționarea tehnică a VIS*, care se referă inclusiv la securitatea acestuia și care conține o evaluare a utilizării imaginilor faciale pentru identificarea persoanelor;
 - (b) statele membre și Europolul vor întocmi rapoarte anuale privind *eficacitatea accesului la datele din VIS în scopul asigurării respectării legii*;

(c) la trei ani de la începerea funcționării sistemul VIS revizuit și, ulterior, o dată la patru ani, Comisia va efectua o *evaluare generală a VIS*, care va include, printre altele:

- o analiză a rezultatelor obținute în funcție de obiectivele fixate și costurile suportate,
- o evaluare a măsurii în care principiile de bază rămân în continuare valabile, precum și a impactului acestora asupra drepturilor fundamentale, a securității VIS și a aplicării dispozițiilor privind comunicarea datelor din VIS către țări terțe și organizații internaționale,
- o analiză detaliată a datelor furnizate în rapoartele anuale cu privire la eficacitatea accesului la datele din VIS în scopul asigurării respectării legii și
- o evaluare a măsurii în care interogarea ECRIS-TCN de către VIS a contribuit la susținerea obiectivului de a evalua dacă solicitantul unei vize, al unei vize de lungă ședere sau al unui permis de ședere ar reprezenta o amenințare la adresa ordinii publice sau a siguranței publice.

54. Poziția în primă lectură a Consiliului are în vedere, de asemenea, un exercițiu de raportare privind *stadiul pregătirilor pentru punerea în aplicare a reformei VIS*: la un an de la data intrării în vigoare a regulamentului de modificare și, ulterior, în fiecare an până la începerea operațiunilor, Comisia va prezenta Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la stadiul pregătirilor, cuprinzând informații detaliate despre costurile implicate, precum și informații despre eventualele riscuri care ar putea avea un impact asupra costurilor totale ale VIS care urmează a fi suportate din bugetul general al Uniunii. În cazul unor întârzieri în punerea în aplicare deplină a regulamentului, Comisia va informa Parlamentul European și Consiliul cât mai curând posibil cu privire la motivele întârzierilor, precum și cu privire la implicațiile temporale și în materie de costuri ale acestora.

Modificări aduse altor acte juridice

55. Poziția în primă lectură a Consiliului modifică mai multe acte juridice pentru a le adapta la reforma VIS: Codul de vize²², Codul frontierelor Schengen²³, Sistemul de intrare/ieșire²⁴, ETIAS²⁵, Regulamentul privind utilizarea SIS pentru returnare²⁶, Regulamentul privind utilizarea SIS în domeniul frontierelor²⁷, Regulamentul privind interoperabilitatea în domeniul frontierelor și al vizelor²⁸ și Regulamentul EBCG²⁹.

²² Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize), JO L 243, 15.9.2009, p. 1-58.

²³ Regulamentul (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen), JO L 77, 23.3.2016, p. 1-52.

²⁴ Regulamentul (UE) 2017/2226 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 noiembrie 2017 de instituire a Sistemului de intrare/ieșire (EES) pentru înregistrarea datelor de intrare și de ieșire și a datelor referitoare la refuzul intrării ale resortisanților țărilor terțe care trec frontierele externe ale statelor membre, de stabilire a condițiilor de acces la EES în scopul aplicării legii și de modificare a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen și a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008 și (UE) nr. 1077/2011, JO L 327, 9.12.2017, p. 20-82.

²⁵ Regulamentul (UE) 2018/1240 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 septembrie 2018 de instituire a Sistemului european de informații și de autorizare privind călătoriile (ETIAS) și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1077/2011, (UE) nr. 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 și (UE) 2017/2226, JO L 236, 19.9.2018, p. 1-71.

²⁶ Regulamentul (UE) 2018/1860 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind utilizarea Sistemului de informații Schengen pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală, JO L 312, 7.12.2018, p. 1-13.

²⁷ Regulamentul (UE) 2018/1861 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 noiembrie 2018 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen (SIS) în domeniul verificărilor la frontiere, de modificare a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen și de modificare și abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1987/2006, JO L 312, 7.12.2018, p. 14-55.

²⁸ Regulamentul (UE) 2019/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2019 privind instituirea unui cadru pentru interoperabilitatea dintre sistemele de informații ale UE în domeniul frontierelor și al vizelor și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1726 și (UE) 2018/1861 ale Parlamentului European și ale Consiliului și a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI ale Consiliului, JO L 135, 22.5.2019, p. 27-84.

²⁹ Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624, JO L 295, 14.11.2019, p. 1-131.

Termenul de punere în aplicare

56. Poziția în primă lectură a Consiliului reflectă unul dintre elementele de bază ale poziției în primă lectură a Parlamentului European, și anume termenul de punere în aplicare a sistemului VIS revizuit. În timp ce amendamentul Parlamentului European preciza că funcționarea VIS va începe la doi ani de la intrarea în vigoare, poziția în primă lectură a Consiliului indică faptul că, până la 31 decembrie 2023, Comisia va adopta o decizie de stabilire a datei la care încep operațiunile VIS. Acest termen este în concordanță cu calendarul politic final (sfârșitul anului 2023) pentru punerea în aplicare a sistemelor de gestionare a frontierelor și a arhitecturii de interoperabilitate, VIS fiind o componentă a acestora.

IV. CONCLUZIE

57. Poziția în primă lectură a Consiliului reflectă pe deplin compromisul la care s-a ajuns în cadrul negocierilor dintre Parlamentul European și Consiliu, facilitat de Comisie. Consiliul consideră că poziția sa în primă lectură reprezintă un pachet echilibrat și că, odată adoptat, Regulamentul de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (CE) nr. 810/2009, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1860, (UE) 2018/1861, (UE) 2019/817 și (UE) 2019/1896 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Deciziilor 2004/512/CE și 2008/633/JAI ale Consiliului, în scopul reformării Sistemului de informații privind vizele va îmbunătăți gestionarea frontierelor și va consolida securitatea internă a spațiului Schengen.
58. Acest compromis este confirmat prin scrisoarea adresată de președintele Comisiei LIBE președintelui Comitetului Reprezentanților Permanenți la 1 februarie 2021. În respectiva scrisoare, președintele Comisiei LIBE menționează că va recomanda membrilor comisiei și, ulterior, plenului, să accepte fără amendamente, în cadrul celei de a doua lecturi a Parlamentului European, poziția în primă lectură a Consiliului, sub rezerva verificării de către experții juriști-lingviști ai ambelor instituții.